



В малкото планинско селце Смиловци, Гъбенска община, през 1878 година, в Зората на нашата национална свобода се родил Хр. Лалев.

Началното си образование завършил в Гъбенското училище, което било на повече от два километра от родната му къща. Пътят водел през завои и склонове на урвест хълм.

Зимно време той бил засипан от снежни преспи, през които трябвало да минава едническият малък ученик от селцето. Христо Лалев бил много ученолюбив. Той всяка вечер четял и хубаво декламирал пред родителите си и се уговарял на другия ден да му направят партина към училище. Така и ставало. Той никога не закъснявал, нито пък отсъствувал. Завършил с отличие четвърто отделение, той с радост постъпил в прогимназията в Севлиево и после в гимназията, гдето със същата упоритост завършил пети клас (девети).

Христо Лалев имал няколко братя и сестри. Родителите му трудно се препитавали, затова решили, че тази наука стига на сина им и прекратили учението му, а след това го направили писар в Гъбенската община. Тук той усърдно гледал работата си и непрестанно четял стиховете на Ботев и Яворов. Често декламирал пред връстниците си и си извоювал предно място между тях, а от друга страна още твърде млад той бил препоръчан за секретар-бирник в с. Сърбеглий (Яворец). На новото си място постъпил през 1906 година, гдето всеотдайно служи до 1928 година. **П о р а д и р а з к л а т е н о** здраве той бил пенсиониран и само след три години, през есента на 1931 година, починал твърде рано.

На НОВОТО си място в Яворец той дошъл вече с ясен политически поглед на

социалдемократ. Тук намерил по-нова време учители — също социалисти, но докато те клонели към крилото на широките, Хр. Лалев решително заставал на страната на тесните социалисти и водел оживена полемика за правия път на Партията. Тази линия той си избрал при разцеплението на Партията през 1903 година и й останал верен до край.

Когато след Първата световна война бащите ни се завърнаха от фронта и споделиха с Хр. Лалев страданията си, той горещо ги посъветва да изпратят децата си да се учат в Севлиево.

Един от изпратените ученици в Севлиево, по съвета на бай Христо, бях и аз. Бях син на едни от най-социално слчбите родители в селото, но хубавото насърчение ми даде сили да преодолеем всичко.

Няма да забравя с какъв младежки жар той заедно с нас — няколко ученици гимназисти и с група други младежи от селото през 1921 година организира възобновяването на читалището. Тогава проведохме манифестация из селото. Начело вървеше един барабанчик и един кларнетист — Стефан и Иван (власи), които обичаха и слушаха бай Христо както нас. Спиряхме се пред всяка къща в селото. Събрахме много помощи в храна и пари. Пред дома на Ив. Ченчев срещнахме три файтона с адвокати, които отиваха от Габрово за дела в Севлиево. Бай Христо им държа едно прочувствено слово и те усмихнати, всички до един записаха и внесоха чувствителна помощ.

Отзивчив беше той и към театралната ни дейност, която обикновено развивахме през зимната ваканция.

Един от учредителите е и на кооперацията, в управителния съвет на която е бил непрекъснато.

Основател на читалището, той е един от първите му председатели.

Няма обществена проява, в която бай Христо да не е взел дейно участие.

Новото звучно наименование на селото ни ЯВОРЕЦ е негово дело. Наименувал го е в предложението още през 1922 година ЯВОРОВО, но понеже имало в страната доста такива наименования, въпросът дълго стоял неразрешен, та се разрешил чак през 1934 година. Ил. Н.